

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2008-05-09
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
1510-08
Rotel 224

SÖKANDE

Svenska RegMaster AB, 556376-6285
Erik Segersällsvägen 34
126 50 Hägersten

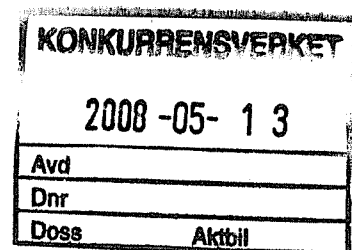
Ombud: Advokat Erik Wassén och jur kand Marcus Munk
Advokatbyrån Hellgren Linander KB
Box 24053
104 50 Stockholm

MOTPART

Botkyrka kommun
147 85 Tumba

SAKEN

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Länsrätten bifaller ansökan på så sätt att rättelse av Botkyrka kommuns upphandling av fastighetsunderhåll, ärendenr 2007.111, skall ske på så sätt att Svenska RegMaster ABs anbud, inom de verksamhetsområden RegMaster lämnat anbud, skall gå vidare till steg två i anbudsprövningen.

Dok.Id 329870

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

Botkyrka kommun har inbjudit leverantörer att lämna anbud i Upphandling av Fastighetsunderhåll, ärende nr 2007.111. Bland de leverantörer som lämnat anbud finns Svenska RegMaster AB (RegMaster).

Av tilldelningsbeslut den 4 januari 2008 framgår att andra anbudsgivare än RegMaster antagits som leverantörer.

RegMaster ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan deras anbud har utvärderats.

Botkyrka kommun bestrider bifall till ansökan.

Kammarrätten i Stockholm har den 31 januari 2008 förordnat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas beträffande de verksamhetsområden för vilka RegMaster lämnat anbud.

RegMaster anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Kommunen har på felaktig grund förkastat RegMasters anbud med anledning av att de inte uppfyllde kraven i "Uteslutningsfas, steg 1" som anknyter till 1 kap. 17 § LOU. Vid kontakt med kommunen har de fått beskedet att de enligt kommunens uppfattning gjort sig skyldig till allvarliga fel i sin yrkesutövning men kommunen har varit ovillig att uppge vilket eller vilka fel som legat till grund för beslutet.

Botkyrka kommun anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Vid projekt Kvarnhagsskolan var de totala kostnaderna för RegMaster 4 046 242 kr. Kommunen hade inte krävt kostnadskalkyl vid beställningstillfället för projektet. Detta fråntar dock inte RegMaster ansvaret att fullgöra sina åtaganden på ett ekonomiskt och administrativt korrekt sätt, inkluderande den ekonomiska redovisningen. Kommunen tvingades anlita en konsult för genomgång av ärendet då kommunen ansåg att fakturaunderlagen var bristfälliga. Konsulten har sedan fortsatt kommunens granskning och funnit ota-

liga brister i RegMasters ekonomiska redovisning och möjligheten att spåra fakturors underlag. Efter att kommunen vid flertal tillfällen påpekat uteblivna dagböcker och bristen på förda sådana redovisade RegMaster dagboksblad som är bristfälliga och summariska och uppenbarligen uppförda i efterhand. Tidsåtgången för utfört arbete överstiger vida vedertagna nyckeltal. För nedlagd tid hos RegMasters underentreprenörer finns inga faktura-underlag.

Som bevis för att allvarliga fel i yrkesutövningen har begåtts anføres följande.

- Under 2006 har vid upprepade tillfällen inkommit felaktiga fakturor.
- Fakturor från fel objekt gällande en annan kommun.
- Fakturor för fel varor för fel objekt.
- Bristfällig tidsrapportering.
- Slutfakturan reducerad utan krav med 425 000 kr när RegMaster inte kunde presentera underlaget.
- Bristfällig dagbok.
- Ständiga löftesbrott gällande leveranstider och att följa upp arbeten.

RegMaster invänder bl.a. följande. Kommunens beslut att utesluta RegMaster från utvärderingen syns snarare vara grundat på en irritation över att RegMaster ifrågasatt flagranta brister i fastighetskontorets agerande, bl.a. en rad upphandlingar som strider mot LOU och mot kommunens egen upphandlingspolicy samt där kommunen uppenbarligen saknar föreskriven dokumentation.

RegMaster bestrider inte att det förekommit brister i faktureringen under sommaren och början av hösten 2006. Dock inte i den omfattning som kommunen påstår. Förhållandet är emellertid korrigerat. RegMaster har totalt krediterat kommunen med ett belopp om 346 242 kr exklusive moms. RegMaster har med anledning av det inträffade sett över faktureringsruti-

nera. Det har således varit fråga om bristande rutiner och inte något avsiktligt agerande. Kommunen har inte lidit någon skada med anledning av de felaktigt bokförda fakturorna. Däremot har RegMaster fått kostnadsföra hela beloppet i sin rörelse med motsvarande förlust som följd.

Kommunens påstående om bristfälligt förd byggdagbok bestrids. Under hela entreprenaden har RegMaster fört dagbok i enlighet med avtalet mellan parterna. RegMasters projektledare har kontinuerligt kontrollerat och under-tecknat dagböckerna. Kommunens projektledare har inte vid något tillfälle haft något att erinra mot RegMasters sätt att föra dagbok. Kommunens på-stående vad gäller dagböckerna saknar således grund.

Till bemötande av kommunens påstående om tidsåtgången och att kostna-den för entreprenadarbetena blivit orimligt höga får följande anges. De ar-beten som skulle genomföras på de två husen var genomgripande och om-fattande, bl.a. rivning av inredning, golv, el, VS, ventilation etc. Vid en entreprenad av den här omfattningen och komplexiteten finns inget nyckel-tal som är rättvisande, nyckeltal kan således inte användas på det sätt kom-munen anför.

Kommunens påstående att RegMaster inte har överlämnat fakturaunderlag för sina underentreprenörer är fel. RegMaster har i samband med slutfaktu-rering tillställt kommunen samtliga underlag samt tidssedlar. Dessa har emellertid förkommit hos kommunen.

RegMaster förnekar bestämt att man inte har hållit utsatta leveranstider. Inte vid något tillfälle under avtalsperioden har RegMaster överträtt fast-ställda sluttider.

Om kommunen verkligen vore av uppfattningen att RegMaster gjort sig skyldigt till allvarliga fel i yrkesutövningen framstår det som högst anmärk-

ningsvärt att kommunen aldrig framfört det tidigare till RegMaster. Kommunens agerande tyder snarare på att man varit nöjd med RegMasters arbeten eftersom man efter den kritiserade entreprenaden beställt ytterligare arbeten för ett belopp om väl över fyra miljoner kronor samt ensidigt valt att förlänga RegMasters ramavtal.

Botkyrka kommun invänder bl.a. följande. Det är korrekt att fastighetskontoret har nyttjat RegMaster efter den tidpunkt i januari och februari 2007 då fastighetskontoret fick kännedom om RegMasters misskötsel som präglat projekt Kvarnhagsskolan. Kommunen vill dock bestämt framföra att det på fastighetskontoret inte alltid råder den grad av logisk, rationell enhetlighet i arbetet, vilket arbets sätt i detta fall hade borgat för ett exkluderande av RegMaster som leverantör i framtiden. Kommunen arbetar för att kraftigt förbättra arbets sätten på fastighetskontoret. Kommunen önskar med det bestämdaste framhålla att kommunen, med ledning av den utredning i projektet Kvarnhagsskolan, under inga som helst omständigheter önskar nyttja RegMaster i fortsättningen då det finns risk för en upprepning av kaoset projekt Kvarnhagsskolan. RegMaster har hos Botkyrka kommun förbrukat sitt förtroende och det beklagas djupt att vissa enheter nyttjat RegMaster under 2007 efter det att kommunen fått kännedom om deras misskötsel.

RegMaster uppger att Botkyrka kommun efter en genomgång kunde konstatera att kommunen mottagit underlagen till slutfakturorna i projektet Kvarnhagsskolan, vilket bekräftas av kommunen, som dock vill förtydliga att de fortfarande inte har fått exakta timrapporter avseende RegMasters underentreprenörer.

Länsrätten har den 24 april 2008 hållit muntlig förhandling i målet.

Anders Rollfelt, tidsamordnare (även andra göromål) vid projektet Kvarnhagsskolan, uppger bl.a. följande. Dagboksbladen är inte undertecknade,

saknar tidsangivelser och anger inte dagens verksamhet. Till övervägande del saknade leverantörsfakturorna klara indikationer på vilka projekt som avsågs och ca 160 000 kr avsåg andra projekt. När det gäller arbetad tid är det otroligt mycket timmar. Det skall inte behöva ta så lång tid och varför har man inte redogjort för det i dagboken.

Ewa Woojärvi, fastighetschef i kommunen vid tiden för projektet Kvarnhagsskolan, uppger bl.a. följande. RegMaster är oseriös. Hon har aldrig varit med om att en så stor del av fakturorna varit felaktiga. RegMaster har utfört ett antal projekt 2003-2007 men aldrig lyckats leverera något i rätt tid. När det gäller Broängsskolan var förseningen elva veckor och den kunde inte enbart berott på vilket kakel som skulle väljas. När det gäller Tunnländsskolan lyckades RegMaster aldrig leverera några tidsplaner och lämnade tomma löften om när det skulle vara klart. De var försenade och det var oseriöst skött. Vid dessa två förseningar har de inte begärt vite men det borde de ha gjort.

Fredrik Carlsson, som ansvarar för pågående arbeten hos RegMaster, uppger bl.a. följande. Faktureringen var felaktig när det gäller Kvarnhagsskolan och 163 000 kr var förda på fel projekt dels genom att det avsåg Tunnländsskolan dels avsåg Täby kommun. Endast vid ett tillfälle har de varit försenade men det berodde på Botkyrka kommun som ville ha annan kulör på kaklet i Broängsskolan. Kommunen har aldrig krävt vite. De har inte fått någon uppgift om att föra dagbok men de har fört dagbok. Efter uppgörelsen med kommunen har de anlåtats av kommunen för arbete motsvarande 5-6 milj. kr.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 17 § punkt 4 kan en leverantör uteslutas från deltagande i upphandling om han har gjort sig skyldig till allvarliga fel i yrkesutövningen och den upphandlande enheten kan visa detta.

Botkyrka kommun har uteslutit RegMaster från deltagande i den aktuella upphandlingen inom de verksamhetsområden RegMaster lämnat anbud och hävdade att RegMaster gjort sig skyldig till allvarliga fel i yrkesutövningen genom bl.a. felaktig fakturering, bristfällig tidsrapportering, bristfällig dagbok och ständiga löftesbrott gällande leveranstider och att följa upp arbeten. RegMaster medger felaktigheter angående faktureringen och anfört bl.a. att det var fråga om bristande rutiner och inte något avsiktligt agerande och att hon som orsakade felaktigheterna blev uppsagd. I övrigt har RegMaster bestritt vad Botkyrka kommun anfört.

Länsrätten gör följande bedömning.

Med hänsyn till lagstiftningens syfte att garantera att offentlig upphandling sker i öppen konkurrens bör reglerna i 1 kap. 17 § LOU om uteslutande från deltagande i upphandling tolkas restriktivt. För tillämpning av bestämmelsen krävs att den upphandlande enheten kan visa att leverantören i fråga har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.

Länsrätten delar Botkyrka kommuns uppfattning att dagboken har väsentliga brister. Vidare har faktureringen varit felaktig, vilket RegMaster medgett. Med hänsyn till den restriktiva tolkning som bör göras av 1 kap. 17 § LOU och med beaktande av bl.a. vad RegMaster anfört angående felfaktureringen kan Botkyrka kommun inte anses ha visat att dessa felaktigheter utgör sådana allvarliga fel i yrkesutövningen som avses i bestämmelsen.

När det gäller försenade leveranser har Botkyrka kommun konkret angett två exempel; Tunnländsskolan och Broängsskolan. Länsrätten konstaterar att ord står mot ord när det gäller Tunnländsskolan och att det råder delade meningar om vem – Botkyrka kommun eller RegMaster - som orsakade förseningen när det gäller Broängsskolan. Länsrätten konstaterar vidare att

inte i något fall har Botkyrka kommun krävt vite av RegMaster för förse-
ningar. Med beaktande härav finner länsrätten att Botkyrka kommun inte
heller i denna del visat att RegMaster gjort sig skyldig till allvarligt fel i
yrkesutövningen. - Inte heller i övrigt har Botkyrka kommun visat att Reg-
Master gjort sig skyldiga till allvarliga fel i yrkesutövningen. Botkyrka
kommun har därför inte haft fog för att utesluta RegMaster på anförd grund
och RegMaster har till följd härav lidit skada. Länsrätten finner därför att
rättelse av upphandlingen skall ske på så sätt att RegMaster skall gå vidare
till steg två i anbudsprövningen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Leif Nilsson

Rådman

Föredragande har varit Mathias L. Jansson

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

